

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“. — Vrednitištvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Z Dunaja 26. okt. [Izv. dop.]

Gališki i deželni šolski svet je jedini izmed deželnih šolskih svetov imel pravico, da je smel nastavljal ravnatelje in profesorje na srednjih šolah, gimnazijah in realnih. To izredno pravo, katero je sam cesar l. 1867 dal gališkemu deželnemu šolskemu svetu, je uže dolgo v oči bodlo nemške ustavoverce. Lani v budgetni debati je bila sprejeta resolucija, naj se odpravi izjemno to stanje na Gališkem, ter tudi tam uvede nemška šolska organizacija. Poljski poslanci so se temu ustavljali in se sklicovali na cesarja samega, ki je bil leta 1867 sankcioniral gališko deželno šolsko postavo, češ, da proti besedi od cesarja dani državni zbor nema oblasti kako izpremembo glede šolstva na Gališkem skleniti. V tem je tirolski ustavoverni poslanec Wildauer nasvetoval v državnem zboru postaviti, da v deželah, v katerih deželni zbori ne bi sklenili na podlagi državne postave za ljudsko šolstvo deželnih postav, sme vlada tudi brez take deželne postave ljudsko šolstvo uredovati. Na Tirolskem namreč še dozdej ni deželni zbor hotel skleniti šolske postave, tedaj bi po Wildauerjevem predlogu vlada dobila proste roke, da uredi šolstvo na Tirolskem če prav proti mnenju i nazorom konservativne večine tirolskega deželnega zbora. Odsek, katere je pretresaval Wildauerjev predlog, ne samo, da ga je sprejel, in stavil je še drugi odstavek glede gališkega šolstva, da vsaj, kakor v vseh ostalih deželah, cesar tudi na Gališkem imenuje ravnatelje, ministar uka pa profesorje na srednjih šolah. V tej obliki je tedaj odsek predložil postaviti državnemu zboru i predsednik

dr. Rechbauer jo je del na dnevni red v prihodnji seji 28. oktobra. Minister Stremaier in sploh ministerstvo je proti taki postavi, morda z ozirom na mnenje v višjih krogih, kjer ne bi radi cesarju vedno vzete Tirolce še bolj zdražili. A ustavoverna večina državnega zbora hoče kljub nasprotstvu ministerstva postaviti skleniti, če prav s tem tirolske i morebiti tudi poljske poslance iztira iz zbornice.

Tako je bila stvar dokler se nij pripetilo nekaj, česar se ustavoverci sami nijso nadejali. Cesar je namreč sam, to se ve, da po predlogu ministerstva, z ukazom od 23. t. m. vzel gališkemu deželnemu šolskemu svetu pravico imenovanja ravnateljev i profesorjev na srednjih učiliščih ter, ukazal, da se na Gališkem kakor drugod, ima ravnati pri nastavljanju učiteljskih mest. Poljski poslanci so silno osupnjeni, rusinski veseli, ustavoverci zadovoljni, ter se bodo najbrže udali želji ministerstva i odstopili od Wildauerjevega predloga.

Gališki deželni šolski svet pak je sam najbolj zakrivil, da se mu je vzela oblast imenovanja profesorjev, kajti zatiral je brezobzirno Rusine i gledal ne toliko na učiteljsko sposobnost, nego na to, da je nastavljeni bil fanatičen Poljak i protivnik Rusinov. Nekoj celo smatrajo ta cesarjev čin proti Poljakom, kot kurtoazijo za Rusijo s katero se zdaj vsaj navidezno kaže veliko prijateljstvo Avstrije.

Jugoslovansko bojišče.

Vstaši pod Kozaro in v Motajico v Bosni so priobčili v „Obzoru“ pismo, v

katerem pravijo zopet, da konca nij nobene družega, nego oslobojenje od Turkov, ali pa izseljenje, ali junaška smrt. „Nazaj se nema kod, a naprej se mora i more. No, da bi borci ovi sveti posel prodolžili in pravične svoje težuje dosegli, potreba jim je kocev, opank in kožnih torb. Dati vstašem teh reči, znači podpirati sam vstanek. Ker si ne moremo tega sami napraviti, prisiljeni smo obrniti se na slovanske in ostale človečanske sinove, da nam teh potreb nabavijo. Naj propade civilizacija in vsa dosedanja morala, ako se ljudje nijso naučili, da v teh strašnih silah bednim bratom v pomoč pritekó. Naj propade i samo Slovanstvo v sramu pred samim soboj, ako ne pomaga svojim bratom otresti jarem turški. Pod Kozarom i Motajicom 20. okt. 1875. Odbor bosanskih ustaša u krajini“ (turške Hrvatske).

Vladna „Pol. Corresp.“ potrjuje, da so bili Turki, ko so zadnjič udarili v Zubcih na vstaše, popolnem tepeni. Dunajski „Wien. Tagbl.“ konstatira, da so vsi njegovi dosednji telegrami o neusmiljeni krutosti in barbarstvu turškem resnični bili, ker jih sedaj na zadnje mora sama turška vlada priznavati iz Carigrada.

Iz Bešlińca 26. okt. [Izv. dop.]

Zopet imam nekatere novice poročati, katere še nijso mej svetom. Najprvo omenim, ker sem prav iz gotovega vira čul, namreč, da sedanje ministerstvo srbsko je vendar bolj za vojno, kot poprešnje (? Ur.) Srbska vojska stoji uže pripravljena bolj kot poprej, in na prvi migljaj poprime za orožje in odmaršira, posebno pa sedaj, ko se

Listek.

Kupa brinjevca.

(Izvirna povest, spisal Liberius.)

V.

(Dalje.)

Poleg te jako imenitne lastnosti je imel Pelin še dve drugi ne manj važni. Sovražil je namreč tudi nepopisljivo vsako pijačo, naj si bode uže vino ali žganje, in največja zapravljalnost in nespametnost se mu je dozdevalo, kaditi drage cigare. S tem nečemo trditi, da Pelin nij kadi nikedar, tega ne, kajti imel je dolgoceveno pipo, iz nje je pušil vselej, kedar je, postavim, imel večja opravila pri družini, ali kedar se je peljal kam dalje od doma. Sicer se mu je tudi to, kar je trdil mnogo potov, zdelo neumnost, a navada je železna srajca, in on tega nij mogel nikedar opustiti, da spušča lepe krajcarje v dim, v oblake. A štedil je tudi

pri tabaku, kar se je dalo, in ga nikomur nij kakovo luknjo posodil. Dejal je vselej: „Ravno zdaj mi je pošel.“ V tej zadevi delal je čestno izjemo farni učitelj Glavač. Njemu ga je namreč vselej ponujal, kadar ga je srečaval. Za to pa je imel, kakor povsod, tudi važne, silo važne uzroke, katere pozneje izvemo.

Tako je sedel isto do pôlu dnê gospod Pelin o svojej pisarni v spodnjem delu temnega Bistriškega gradu, ki je bil bolje podoben velikej hiši. A njegovi posestniki so bili plemenitaši, torej so ga prekrstili v lepo ime grad. Pelin je zrl precej strupeno pred se, da, prav slabe volje je bil in sam nij vedel prav za prav, zakaj.

Denes je prvič v svojem življenju čutil, da je nekako sam, da je zapuščen, da nikdo ne vpraša po njem, ako tiči tudi ves dan mej zidovjem, da je njegovej družini samopridnej, kakoršna je vsaka, celo tako samotarenje ljubo.

Da, če človek nema nikogar, komur bi zaupal, komur bi potožil svoja čutila, stoži se mu posled, vendar posebno, ako prekorači veselejo dobo življenja. Tega se je prepričal sicer uže davnaj tudi grajski najemnik, a dosedaj je vedno vničeval take slabej zapeljive misli, in sklenil vselej, ostati samec.

A denes je jel omahovati, prvič v svojem življenju. Zlati, brezskrbni sklepi samotarstva so se jeli majati in podirati, moči in čutil več premagovati toliko skušnjav. In vsega tega je bila kriva ženska, ona slaba podoba, katero je zaničeval vse dni in prišteval k najslabejemu stvarjenju.

Vendar ženska je dar božji, v pomoč in tolažbo dana možu, tako mu je kričalo denes nekaj skrivnostnega v prsih. Da, vsaj ko bi imel tudi, postavim, lepo ljubeznjivo žensko, sam bi ne bil, slabe volje bi ne bil, ona bi sedela poleg njega in ga skrbno povpraševala, kako mu je. Da, družčino bi

skrunjenje srbske meje vedno ponavlja. Tu vsak uže razvidi, da bode končno Srbija vendar le primorana za akcijo. O popu Žarku, o katerem je svet toliko vedel, ne čuje se sedaj nič posebnega. Pri nekem zadnjem napadu na Turke je menda prišla turška kasa njemu v roke. On si je ves zaklad — osvojil. Osvojil si jo je prav pravično, kajti tisoč in tisoč cekinov ga uže stane vstanek, a vlada srbska tega nij spoznala, temuč mnogozasluženega Žarka menda pod ključ spravila. Tako se tukaj govori, jaz ne vem kako je.

Pri Berbiču na Turškem poleg nove Gradiške se nekaj kuha in ako bog da i sreča junaška čulo se bode kmalu o napadu na Berbie (turško mesto).

Pri Kuljanih bila se je sedaj tretja bitka i sicer za Turke neugodno, vstašev nij nijeden padel, število Turkov mi pa še nij znano. Mladi knez Karadjordjević pride menda stoprv čez 8 dnij iz Beča in potem pod njegovim vodstvom pričnemo večjo vstajo in slišali bodete gotovo prav važne reči o našem početji.

Poglavitna stvar je sedaj, da vstanek ne ugasne. Turkom sicer strah vedno večji prihaja in bode demoraliziral popolnem celo vojsko, ker tudi jedi in obleke jim od dne do dne bolj pomanjkuje, buče od katerih sedaj žive, bodo tudi potekle in kaj bode potem? V Novi so pred 8 dnevi turški vojaci pričeli revoltirati in to zaradi pomanjkanja jedi in obleke.

Turška vlada nema nič denarja in vzamejo še tistim, kateri še kaj imajo. Tudi so pričeli Turki sami bežati na avstrijska tla, namreč bogatini, ter vzamejo vse imetje soboj. Bolj revni se ne upajo, ker nemajo pripomočkov za to, ter jim tudi naše puške od vseh stranij prete. Poljski pridelki pričeli so gnjiti in bode gotovo vse pogujilo, ker Turki sami ne upajo spravljati. Vsled tega mora povsodi nastati kuga in demoralizacija.

Končno še nekaj: puške, katere so nam avstrijski ulanci vzeli, mislim, da ne bomo dobili nazaj, akoprem smo prosili Molinarija za nje. Dobili pak bomo od druge strani mnogo orožja. T.

Kristijansko mučeništvo v Bosni in Hercegovini.

Iz Zagreba, 27. okt. [Izv. dop.]

Naj slavnejša doba v zgodovini kristijanstva so časi njegovega proganjanja od strani posvetne državne oblasti. Morala in nauki kristijanstva smatrali so se kot pogubni za obstanek poganjskih držav, in državna oblast je kristijane kot revolucionaren element — Kristus sam je bil kot „puntar“ obtožen in obsojen — proganjala, ter njih do zadnjega in slednega izpoznovala uničiti hotela. Kristijanstvo je zmagovalo in slavno prestalo vsa proganjanja. Vsi mitologični in filozofični sistemi starega sveta klonili so se pred njim, in na oblikih razvalinah poganstva vzdignile so se nove kristijanske države.

Ravno taka je denes na Turškem. Posvetna turška oblast proganja kristijane zato, ker njih ima za poguben element za obstanek mohamedanske države. Turštvo se ne bori v Bosni in Hercegovini proti vstašem kot Slovanom, nego kot kristijanom. Mohamedanstvo nij nikjer podjarmljenim narodom narodnosti otimalo, pač pa vero in politično svobodo. Kakor je kristijanstvo še povsod na zadnje zmagalo, kjer koli je s poganjskimi narodi se borilo, ravno tako bo tudi na Turškem končna zmaga kristijanska, in na razvalinah strhnelega mohamedanstva se bodo zopet kristijanske države vzdignile.

Na tisoče za „krist častni“ od Turkov ubitih Hercegovcev in Bošnjakov pričuje svoje kristijansko mučeništvo. Trnava mučeniška krona je ovita okoli njihovih vencev. Na kolec nabiti je toliko, kakor na križ razpeti. Sicer so pa Turki v vojni proti Srbom pod Karagjorgjem kristijanske ujetnike v roganje kristijanstva tudi formalno križali. Slava onim slovenskim prostovoljcem, ki so, dasiravno doma kot „brezverci“ opsovani, v svetej borbi za častni križ svojo krv prelili, ali pa kot ujetniki pod roko turškega rablja na neznani način svojo dušo izdehnili.

Časi križarskih vojin so uže davnaj prešli. Navdušenja za borbo proti nevernikom nij več. Pet sto milijonov kristijanov mirno gleda, kako mohamedanec kristijanske narode v orijentu jarmi, in kaj je naredil iz

prvih kristijanskih občin v Efezu, Antiohiji, na Cipru v Aleksandriji itd. Najmanje bi smeli za borbo kristijanstva proti mohamedanstvu apatični biti svečenici, pa so naj bolj. Hic Rhodus! tukaj naj se njih zelitizem izkaže. Vstaše ne smemo podpirati, podpirajmo tedaj ranjene vdove in sirote, ki kakor Lazarus k nam roke stegujejo. Dajmo njim hleba!

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 29. okt. V današnji seji državnega zbora je predložil trgovinski minister državnemu zboru program, ki ga ima vlada o zidanji novih železnic na državne stroške. Na te stroške bodo zidena: podonavska obrežna železnica, predélska železnica, arlbergska in več lokalnih železnic, mej temi z ozkimi kolovoznimi ona od Celja do Spodnjega Dravburga in Voflsberg. Kranjska železnica je propala, se ne bode zidala zdaj!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 29. oktobra.

Poljski „Dziennik“ v Lvovu meni, da je od cesarja dani gališki šolski statut dobil s §. 74. postav o ustanovitvi ljudskih šol ustavno sankcijo in moč postav. Ker se je torej ta postava oskrnila, moral bi naučni minister Stremajer na podlogi postav od 25. julija 1876 na tožno klop dejan biti.

Iz Prage se javlja, da je trgovinska sodnija čez Strousbergovo premoženje konkurz odprla in je Strousberg bil v Peterburgu prijet in zaprt.

Hrvatski sabor je imel 27. sejo. Odgovorjenih in stavljenih je bilo nekaj za obširnejše občinstvo manj važnih interpelacij. Poročilo proračunskega odbora pride stoprv jutri pred zbor.

Vnanje države.

Iz Carigrada se brzojavlja: Avstro-ogerski poslanik je vsled najnovejših dogodkov (obešan) v Hercegovini pri porti očitavanja delal. V diplomatičnih krogih se govori, da bodo na predlog ruskega poslanika vse države vkup vložile noto pri porti o onej stvari. — Torej začnjenja se nekako intervenirati. Avstrija bi bila imela to prej storiti, sedaj je prekasno.

Turški veliki vezir je zbolel. Možjani so se mu vneli.

imel, dolg čas bi mu ne bilo, mnogo bi bilo bolj v redu, postavim perilo, kuhinja, gospodinjstvo, da vse bi bilo. Tako pa nij, in le nij.

V tem trenutku se mu prikaže, kakor v sladkih sanjah, ljubeznjiva učiteljeva Irena. Da, to je ženska, si misli. Ta je po mojej in božjej volji, ta bi bila za te, takovo bi ti v zakon vzela. Spoštovanega učitelja hči je, gospodska je, kmetska nij zanj, nemški ume, vesti se vè in govoriti zna z gospodo, da, takova bi mu ne delala sramote. Ne, tega ne, temuč le čast, in še veliko. In videl jo je zadnji čas, tudi uže več potov pozdravil, učitelja je ogovoril. To je uže nekaj, to je prva najtežji stopinja zanj, ki nij vajen takovih rečij.

Da, kar enkrat bi postopil doli v vas in učitelja bi obiskal, ko bi le kakov opravek imel in ogledal bi si Irenico tudi od blizu. Govoril bi z njo in ji kar naravnost odkril svoja goreča čutila za njo.

Ko se ziblje najemnik v tacihi sladkih sanjah, pridere nenadoma temen, grozeč oblak v njegovo glavo in mu hoče vničiti vso jasno domišljijo, razrušiti vse zlate gradove. In ta hudournik nij nihče drugi kot spomin, da ženska ljubeznjiva ali ne, sploh vsaka velja tudi denar in napravljata stroške in še mnogo. Denarja mu sicer ne manjka, a on je za trdno sklenil, da bode štedil in varoval in nobenega krajcarja ne obrnil v nepotrebne reči. Gorje, kaj bi bilo, ko bi se, ako se oženi, spremenilo vse in bi žena hotela nositi hlače in mošnjo. Da, to bi bila škoda, velika škoda, ves njegov dosednji trud in pridobitek bi bil vničen in izgubljen.

A to ne sme biti, tega bi on ne puščal, da in ko bi bil oženjen, prištedil bi si lahko še več in bi si. Žena bi dobro gospodinila v kuhinji in pri družini, kar zdaj vse križem gre, on bi pa postavil to neumno pipo opustil, ki mu prav nič ne koristi in bi bil vsak mesec nekaj grošev na boljsem, katere bi v

ženske potrebe obrnil. Da bi dobil kakov nepotreben družinski primeček, kaj takega še misliti nij, to bi bila brezumnost.

Tako modrujoč in v gibač oč sklene posled Pelin vendar za trdno, da se hoče ženiti in to kmalu in ravno to Ireno učiteljevo mora dobiti za ženo, ta bi bila kakor ustvarjena zanj, druge ne mara.

V tem lepem trenutku se mu zopet zjasni lice, srce mu skače veselja, da mladega novo prerjenega se čuti zopet, in to vse zaradi lepe, ljubeznjive Irenice, njegove prihodnje družice.

Zdajci se mu tudi čez mnogo in mnogo let izbudi želja, da se hoče pogledati v ogledalo in se prepričati, ali je tudi njegova zunajnost še vabljiva in prijetna ženskemu spolu. Kakor je bilo videti, zadovoljen je bil sam s soboj, kajti precej dolgo je stal pred ogledalom in se zvijal na vse mogoče strani, gladil obrto lice in kratko ostrizene

Grško novo ministerstvo, ki se je po nekotnih težavah sestavilo iz raznih opozicijskih strank, je to: Komunduros, predsednik in notranje; Karaiskakis, vojno; Kontostavlas, vnanje; Sotiropulos, finance; Miliotis, kultus; Papazafirooulos, pravosodje; Avgerinos, marino.

V **Belgiji** so bile nove volitve v občinske odbore. Sestavljen je po teh volitvah tako, kot prej, ker niti klerikalci, niti liberalci niso po vsem nič pridobili. Voljenih je imelo biti polovica odbornikov na novo.

Angleška vlada je zvedela po madridskem poslaniku, da so se na španske obale prikazali zopet pomorski roparji in je dala komandantu flote srednjega morja potrebne ukaze.

Amerikansko je vse velikansko. V Newyorku je 27. buknil požar, ki je bil tako velik, da je 14 milijonov dolarjev škode in da je 10.000 ljudij brez strehe.

Dopisi.

Iz Trsta 28. oktobra. [Izv. dopis.] Koncert Krežma pri nas v Minervinej dvorani je bil zanimiv, zagotavljam čestite bralce, bolj zanimiv, nego v Ljubljani, kjer tava mej vami brezčutna reptilska druhal, polna žolca na vse, kar je slovanskega. Čudil sem se še le nemčurske strasti zdaj, ko sem sam skušal, kako mora vendar tisto ljubljansko nemško občinstvo biti, kateremu je umetnost tudi sredstvo, pokazati pomanjkanje naobraženja. Zbralo se je bilo obilo ljudstva in zlasti vsi muzikalni umetniki, nastop hrvatskega virtuosa v narodnej obleki nij žalil čisto nobenega, občudoval je sleherni ročnost in izurjenost mladega umetnika, vsak komad bil je z gromovito pohvalo oslavljen.

Konstatirati moramo, da si je mladi Slovan v Trstu več slave pridobil in svoje ime bolj povečkal, kakor bi mu bili vsi ljubljanski reptili koristiti ali škodovati mogli, kateri so baš sami sebe obsodili in sebe na sramotni oder postavili z svojo zagrizenostjo in bedasto kritiko v „Tagblattu.“ Ko sem po koncertu poštenemu Italijanu o ljubljanskem nemčurskem občinstvu pripovedoval, izraževal se je jako ostro proti takej kliki.

Vseh izobraženih Italijanov oči so na Slovane v jugu obrnene, ker nečejo nikdar zabiti, kako so bili oni od narodnega so-

lase, ter niti čul nij, da je nekdo uže dva pota trkal na njegove duri.

V tretjič se stoprv zdrami in osorno zakriči: „noter!“ pri tem pa zamrmra nevoljno: „kdo si neki upa motiti me uže v jutro,“ in raztegne v jezi v strahovite gube svoj obrti obraz.

Za vratimi se prikaže vpognjena poklanjajoča učiteljeva postava, voščee veselo dobro jutro in govoreč kakor na pamet nekaj na pol umevnih besedij, ki so bile podobne izmišljeni frazi.

Kakor bi se zablistalo, se spremeni namemu v tem trenutku čmeren obraz v radostnega, in nepopisljive radosti hiti boječemu, stisnjenemu učitelju nasproti, mu stiska roko in pravi:

„Velika čest mi je, da me obiščete, da, to je lepo, prav lepo.“

Učitelj se zgane, kviško pogleda, visok cylinder kar veselja vrti pod brado, oči se mu zasvetijo, da pogum dobi, vsaj to je do-

vraga tlačeni, da si smatrajo v dolžnost, da tlačenim v vseh obzirih zdato pomagajo.

Akoravno se približuje zimski čas, vendar ne nehajo hoditi dobrovoljci na bojišče, zlasti je šlo te dni mnogo odličnih Italijanov, samo inteligentnih gospodov, mej njimi tudi dva plemenitaša, kateri bodo stopili v vstaško italijansko legijo v Hercegovini.

Provizorična vlada je baje mej hercegovinskimi vstaši uže ustanovljena.

Vedno se puške in strelivo po železnici iz Dunaja v Trst in od tod dalje v Črnogoro vozi. Ko ne bi na spomlad kaj resnega pričakovati bilo, po čemu toliko orožja in patronov? Zato se nam zdi, da je na spomlad boj gotov.

Po našej okolici se je dosedaj jako malo za pribegle Hercegovince storilo. V Barkoli so se izkazali, vsa čast gre g. župniku Ceme-tu: oznanil je nabiro in štirje starešine so nabirali na cerkvenih vratih denar, katerega so precejšnjo svoto nabrali. Kaj počenjate župniki drugih far v tržaškej okolici?

Domače stvari.

— (Denes v soboto 30. okt. zvečer) je kakor smo uže naznanili prva slovanska predstava v dež. ljubljanskem gledališču. Zada v tej številki objavljamo gledališko igro in osebje. Ker je dohodek namenjen za Hercegovince in Bošnjake, smemo upati, da bode gledališče polno.

— (Še enkrat grdi fanatizem ljubljanskih Nemcev in nemškutarjev.) Ob priliki koncerta Krežme smo videli kako ljubljanski Nemci in nemškutarji neumno sovražijo vse kar je narodno in slovansko. Samo ker je mladi umetnik v slovanskej suknji nastopil, zapelo jih je v ponemčeno srce in kritikarji, kakor so dr. Keesbacher in dr. so se vseli na kritični stol in zaničljivo obdelali umetnika, češ, da se mora še učiti predno bo to itd. A Krežma je dal kljub ljubljanskemu „Tagbl.“ in „L. Ztg.“, ki je bila od denes do jutri sodbo izpremenila, še v Trstu jeden koncert. Čujmo kaj piše gotovo neslovanska „Triester Ztg.“ o koncertu: „Unter den Anwesenden befanden sich beinahe alle hiesigen Musikautoritäten, Faccio, Heller, Cremaschi, Jachcich, Piacuzzi, Coronini, Frontali, Jenny, ein

bro znamenje, dober začetek, vse bode šlo iz pod rok.

„Milostivi gospod grajski,“ ongavi potem dalje učitelj. „Naznaniti sem vam hotel, da bode letos izvrsten lov. Uže pred nekimi dnevi so opazili kmetje na vašem posestvu srnjake. Dobro, prav dobro bi bilo, ko bi se napravil lov na nje. Tudi gospod župnik bi bili pri volji pridružiti se nam lovcem in mnogo bi se pobilo leško te drage živali.

Samo k meni se potrudite milostivi gospod grajski, postavim v nedeljo po desetej maši, da se izgovorimo in zedinimo in posvetujemo, pa je. Tudi o polu dne, mislim, mi skazete čast in ostanete pri kosilu. Prepričate se, kako izvrstno se je moja Irena izučila kuhati v mestu. Da, povem vam, okusno ume pripraviti vsa jedila. Izgovorivši učitelj se zopet vpogne in se potuhne meneč, zdaj imam uže vodo na svoj mlin, zdaj uže bode, ako le vrag nij.

(Dalje prih.)

ganzer musikalischer Generalstab, alle Kritiker, sowie eine grosse Anzahl von Dilettanten, sowohl Damen als Herren. Sagen wir es nun immerhin, dass der junge Krezma alle Erwartungen und selbst alle Anforderungen, die man, nicht an ein Wunderkind, sondern an einen gebildeten, virtuoson Künstler stellt, weit übertraffen hat. Alles, was die moderne Technik der Violine verlangt, die ganze Ausdruckfähigkeit, welche diesem Fürsten der Instrumente eigen ist, der gesammte Apparat, welcher der Geige zu Gebote steht, um der Schönheit des Tones und zugleich einer waghalsigen Bravour gerecht zu werden, alles dies gewan unter dem Bogen des jungen Künstlers eine geradezu hinreissende und phänomenale Interpretation. Ja, es kam uns vor, als ob der junge Krezma die enormen Schwierigkeiten, welche er in den vorgetragenen Stücken bewältigte, gar nicht kenne, so leicht, so sicher, so genial waste er sie zu überwinden. Das Publicum war förmlich elektrisirt und überschüttete den jungen Virtuosen mit immer neuem Beifall; Director Faccio drückte ihm die Hand und erklärte ihn für den künftigen ersten Violinvirtuoson Europas, Director Heller erblickte schon jetzt in ihm den Meister und alle anwesenden musikalischen Capacitäten stimmten rückhaltlos darin überein, dass man es da mit einem ungewöhnlich grossen, reichbegabten Talente zu thun habe.“ Vidite ljubljanski omikani nemčurji, tako govore vaši rojaki, ki niso slepi in bornirani od narodne strasti kakor ste vi. (Če pa je Keesbacherjeva kritika mu šla od srca, potem pa gratuliramo filharmoničnemu društvu za tacega direktorja, ki se v muziki tako blamira.)

Razne vesti.

* (V Gradci) vlada nij privolila osnovanja več nemškimi študentovskim društvom. Kriva temu je znana afera z Alfonzom.

* (Ušelj) je fabrikant usnja Lalowsky iz Tečna zapustivši deficit od 200.000 glđ. Zaradi suma goljufije zaprl so več družij ljudij, ki so bili z njim v zvezi.

* (Krona carja Dušana.) V Zemunu izhajajoči „Graničar“ je prinesel novico, da je 21. okt. prinesena v Belgrad krona srbskega najmočnejšega carja Dušana, katero je nek kmet izkopal pri Prištini. Krona je iz suhega zlata, dve in pol oke teška, na strani je zapisano: Stefan c(ar) sr(bski). Sedaj je v štacuni Danila Živkovića in ljudje jo hodijo močno gledat. — Mi tu to objavljamo, ali uže „Graničar“ dvomi nad istino, ker je morda kak „švindler“ čas porabil in poskusil svet varati. Srbom bi bilo treba pribojevati — Dušanovo carstvo, tudi če je brez krone.

* (Papež) ima v svojem dvoru 537 ljudij okolo sebe. V sekretarijatu je 12 ljudij, 15 je kasirjev, 8 jih je v tiskarnici. Papež ima za svojo postrežbo sedem slug. Kardinal Antonelli, papežev majordomo, ima 48 ljudij za svito. V švicarskeji gardi in papeževem orožništvu je 200 mož.

Tuji.

28. oktobra:

Praga: pl. Titel iz Belepeči. — pl. Pfäffel iz Gorenjskega.

Pri Goru: Mersy iz Insbruka. — Nomora iz Vidma. — Černe iz Zagorja. — De Santi iz Milana. — Ulrih iz Celja. — Kuslar iz Kranja. — Gentilomo iz Trsta. — Adamič iz Litije. — Ram iz Kočevja. — Svetec iz Litije.

Pri Mariboru: Krab iz Dunaja. — Fleischer iz Gradca. — Unden iz Dunaja. — Nedel iz Toplice. — Fahr iz Dunaja. — pl. Schwitzhofen iz Ljubljane. — Maurer iz Dunaja.

Pri Zamoreci: Robič iz Radovljice. — Strnad iz Gornjevasi.

Isotnina in tisk „Narodne tiskarne“.